

Міністерство освіти і науки України
Департамент агропромислового розвитку Полтавської
обласної державної адміністрації
Національний науковий центр «Інститут аграрної
економіки»

Інститут свинарства і агропромислового виробництва
Національної академії аграрних наук України
Академія WSB (Республіка Польща)
Опольський університет (Республіка Польща)
Національний аграрний університет Вірменії
(Республіка Вірменія)

Азербайджанський державний аграрний університет
(Азербайджанська Республіка)
Азербайджанський університет кооперації
(Азербайджанська Республіка)

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Кафедра економіки та міжнародних економічних
відносин

МАТЕРІАЛИ

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Наукове забезпечення міжнародних економічних відносин
та соціально-економічного розвитку в аграрній і суміжних
сферах в умовах глобалізації та військового стану в Україні»

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

«The scientific support of international economic relations and
socio-economic development in agricultural and related spheres
under the globalization condition and the martial law in Ukraine»

30 листопада 2022 р.

м. Полтава, ПДАУ

Міністерство освіти і науки України
Департамент агропромислового розвитку
Полтавської обласної державної адміністрації
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Інститут свинарства і агропромислового виробництва Національної академії
аграрних наук України
Академія WSB (Республіка Польща)
Опольський університет (Республіка Польща)
Національний аграрний університет Вірменії
(Республіка Вірменія)
Азербайджанський державний аграрний університет
(Азербайджанська Республіка)
Азербайджанський університет кооперації
(Азербайджанська Республіка)
Полтавська державна аграрна академія
Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

МАТЕРІАЛИ

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Наукове забезпечення міжнародних економічних відносин та соціально-економічного розвитку в аграрній і суміжних сферах в умовах глобалізації та військового стану в Україні»

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

«The scientific support of international economic relations and socio-economic development in agricultural and related spheres under the globalization condition and the martial law in Ukraine»

**30 листопада 2022 р.
м. Полтава, ПДАУ**

УДК 338.439.5: 339.9 : 005.44

ББК 65.9 (4УКР) 42

Редакційна колегія:

Макаренко П.М. – завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету, д.е.н., професор, член.-кор. НААН України.

Березіна Л.М. – заступник завідувача кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету, д.е.н., професор.

Самойлик Ю.В. – професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету, д.е.н., професор.

Наукове забезпечення міжнародних економічних відносин та соціально-економічного розвитку в аграрній і суміжних сферах в умовах глобалізації та військового стану в Україні. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (30 листопада 2022, м. Полтава). Полтава. 2022. 193 с.

У збірнику надруковані матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Наукове забезпечення міжнародних економічних відносин та соціально-економічного розвитку в аграрній і суміжних сферах в умовах глобалізації та військового стану в Україні». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Матеріали можуть бути корисні для здобувачів вищої освіти, науковців, викладачів вищих навчальних закладів освіти, практиків.

УДК 338.439.5: 339.9 : 005.44

ББК 65.9 (4УКР) 42

2. Никончук В.М. Планування транспортної мобільності. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції "Підвищення надійності і ефективності машин, процесів і систем. Improving the reliability and efficiency of machines, processes and systems", (Кропивницький, 14-16 квітня 2021р). – Кропивницький: ЦНТУ, 2021. – С.121-122.

3. Кристопчук М. Є. Оцінка параметрів сталої міської мобільності // Інжиніринг криз та ризиків транспортних послуг. Збірник доповідей Міжнар. науково-метод. конф. (Маріуполь, 20– 21 січня 2021 р.) / ДВНЗ "ПДТУ" [та ін.]. – Маріуполь : ПДТУ, 2021. – С. 355-362.

УДК 342

ВИДИ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В МУНІЦИПАЛІТЕТІ

*Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики,
бізнес-економіки та інформаційних систем*

Кононенко О.А.

Полтавський університет економіки і торгівлі

Суттєві кроки щодо впливу діяльності держави у розвитку адміністративних послуг були зроблені Кабінетом Міністрів України, що затвердив Концепцію розвитку надання адміністративних послуг органами виконавчої влади. Цей документ до цього часу є головним документом державної політики в напрямку руху реформи по наданню адміністративних послуг. Реформа виявила намір максимально зробити децентралізованим надання адміністративних послуг, щоб приблизити їх до населення певної адміністративно-територіального осередку.

Наступним кроком – втілення найбільш ефективних способів надання адміністративних послуг. Прогресивною з таких форм та способів є запуск в дію універсальних центрів, що на практиці отримало прояв у «Центрах надання адміністративних послуг». Першочергова увага приділяється отриманню

критеріїв, що мають бути задіяні у стандартах адміністративних послуг, за якими в майбутньому слід оцінювати якість їх надання.

Розуміючи, що послуги надаються суб'єктами адміністративних послуг, то можна отримати наступний критерій класифікації та процедуру щодо їх надання, а саме: послуги надані безпосередньо суб'єктами по наданню адміністративних послуг; послуги, які надаються безпосередньо через ЦНАП; послуги, що можуть надаватися за рахунок єдиного національного порталу державних адміністративних послуг.

По складу суб'єктів адміністративних послуг виділяють державні та місцеві муніципальні адміністративні послуги. В свою чергу державними послугами є послуги, що дають органи державної влади за кошти державного бюджету, а від так муніципальними послугами є послуги, що дають місцевою владою за кошти місцевого бюджету.

Те що вважається за змістом як надання адміністративних послуг або ще як кажуть муніципальних інформаційних послуг є відображенням інформаційних послуга разом з наданим інформаційним продуктом та є прогресивною характеристикою нових інформаційно-цифрових технологій. У провідних країнах інформаційні послуги залучені в ринкові відносини та займає місце як один з важливих елементів ринкової інфраструктури, що обслуговує, реалізує і розвиває ринкові відносини, а також постає як повноцінний, самостійний, спеціалізований сектор ринку, де пропонуються особливі продукти і послуги з надання муніципальних (адміністративних) інформаційних послуг.

Сучасний інформаційний ринок муніципальних послуг включає три взаємодіючі області: інформаційна область; область електронних операцій (електронний документообіг); електронний зв'язок-комунікація. У полі електронних операцій послуги виступають безпосереднім чинником ринкової інфраструктури, сектор електронного зв'язку-комунікації знаходиться на стику з галуззю зв'язку, а інформаційна область, належить до нематеріального виробництва. Ринок електронних операцій (електронний документообіг) складається з системи замовлення та надання різного набору документів.

Поява інформаційних муніципальних послуг розширила попит на інформаційні продукти. Зростає в кількості сам кошик послуг, додаються нові пропозиції, що диктує сьогодення. Список послуг, які можуть надаватися на місцях, динамічно розширюється. Мешканці громад мають можливість отримувати від місцевої влади зручні та якісні адміністративні послуги. Таким чином необхідно, щоб кожна громада вирішила, завдяки якому способу швидко та зручно надавати ці послуги своїм мешканцям. Мешканці більш ніж 1000 територіальних громад в Україні вже отримують необхідні їм послуги через ЦНАПи. Про це кажуть дані моніторингу проведеного Мінрегіоном станом на кінець 2021 року. Всього в Україні діє 1047 ЦНАПів, з яких 1003 – в територіальних громадах. До кінця 2021 року в громадах мали б почати роботу ще 73 центри надання адміністративних послуг.

Послуги, що найчастіше замовляли: реєстрація місця проживання – 2 млн; послуги державного земельного кадастру – 1,4 млн; видавання довідки з реєстрації місця проживання – 957 тис.; довідка про склад сім'ї – 573 тис.; оформлення паспортних документів – 545 тис.; державна реєстрація актів цивільного стану – 27 тис.; проведення реєстрації транспорту та видавання посвідчення водія – 8 тис. Зазначимо, що в центрі уваги проведення реформи місцевого самоврядування постає людина. Одним з важливих складових її комфорту та життя є отримання якісних адміністративно-комунальних послуг.

Щодо світового досвіду то, як таке поняття «адміністративна чи то муніципальна послуга» взагалі не має у європейському законодавстві, проте терміном «державна служба» закордонними науковцями визначається як послуги, які надаються населенню до відповідних суспільних запитів-інтересів. Також має місце застосування терміну «послуги загальних інтересів», де приймається те, що державні органи інших країн розуміють це як послуги, що виявляють інтерес державних служб.

Проаналізувавши, на даний час, стан справ ЦНАПів нашої держави можемо зробити певні висновки, наприклад, про те що потрібно покращувати систему якості надання адмінпослуг. Також провівши огляд веб-сайтів, можемо

дійти до висновку, що потрібно покращувати інформаційне поле (середовище) ЦНАПів, бо громади мало інформовані.

Список використаних джерел

1. Єдиний державний портал адміністративних послуг: офіційний веб-сайт.
URL: <https://my.gov.ua/>.
2. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/29277890>
3. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>
4. Пуліна Т. В., Шитікова Л. В., Риженко О. М. Удосконалення системи надання електронних послуг – ключова задача місцевого самоврядування. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 11. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1844> (дата звернення: 14.10.2022). DOI: [10.32702/2307-2156-2020.11.4](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.11.4)
5. Розвиток електронних послуг. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
6. Роль ЦНАП (Центрів ДІЯ) у використанні Е-послуг: Навчальний посібник для працівників ЦНАП (Центрів Дія). 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/703/E-skills-Manual.pdf>.
7. United Nations E-government Survey 2021 E-Government for the Future We Want. United Nations. New York, 2021. URL: <https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2022-09/Web%20version%20E-Government%202022.pdf>

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS UNDER THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION AND THE MARTIAL LAW IN UKRAINE	4
---	---

СТРАТЕГІЇ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПОВОЄННИХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

<i>Макаренко П.М., д.е.н., професор, член-кореспондент НААН України, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Полтавський державний аграрний університет</i>	5
--	---

Пілявський В.І., д.е.н., доцент кафедри маркетингу, Міжнародний університет бізнесу і права, м. Миколаїв

ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА ІНФЛЯЦІЯ: ФАКТОРИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ

<i>Белінська Я.В. д.е.н., проф., Проф. каф. міжнародних економічних відносин Державного податкового університету</i>	11
--	----

Белінська С.В., Асистент факультету Економіки та менеджменту Аграрний словацький університет. м. Нітра, Словаччина

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В СУЧАСНИХ УМОВАХ

<i>Муренець І. Г., к. е. н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Харківський національний економічний університет імені С.Кузнеця</i>	15
--	----

ПОЗИЦІЇ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ

Шкурупій О. д. е. н., професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,

*Антоненко Я. ЗВО СВО Бакалавр, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Полтавський державний аграрний університет*

18

ВЕНЧУРНИЙ ФАКТОР ЗРОСТАННЯ РОЛІ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

Дейнека Т. А., д. е. н., професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,

*Копотун М.К., ЗВО СВО Бакалавр, спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини,
Полтавський державний аграрний університет*

22

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ГАЗУ

Чернова О.В., к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Полтавський державний аграрний університет

25

СТАНОВЛЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ

Чернова О.В., к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,

28

*Корольова К., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»,
Полтавський державний аграрний університет*

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

*Коваленко В. здобувач вищої освіти СВО Бакалавр,
Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Полтавський державний аграрний університет*

33

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ТА СУМІЖНИХ СФЕР: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА, ЛОГІСТИЧНО-МАРКЕТИНГОВА, ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНА, ІННОВАЦІЙНА ТА ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВІ

128

INFRASTRUCTURAL PROVISION OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF AGRARIAN AND RELATED SPHERES: INSTITUTIONAL, LOGISTIC-MARKETING, FINANCIAL-INVESTMENT, INNOVATIVE AND INFORMATIONAL COMPONENTS

VERTICAL INTEGRATION IN AGRIBUSINESS: THE NEO-INSTITUTIONAL APPROACH

*Ramanauskas J., Dr. (hab.), Professor
Klaipeda University, Lithuania*

*Zhukovskis J., Dr., Professor
Vytautas Magnus University, Lithuania*

129

*Zinovchuk V., Dr. of Econ. Sc., Professor
Polissia National University, Ukraine*

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ Й РОЗВИТКУ МАРШРУТНОЇ МЕРЕЖІ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Никончук В.М. д.е. н., доцент,

134

*Завацький В.О. магістр.,
Національний університет водного господарства та природокористування*

ВИДИ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В МУНІЦИПАЛІТЕТІ

Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

138

*Кононенко О.А.
Полтавський університет економіки і торгівлі*

МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«Наукове забезпечення міжнародних економічних відносин та соціально-економічного розвитку в аграрній і суміжних сферах в умовах глобалізації та військового стану в Україні»

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

«The scientific support of international economic relations and socio-economic development in agricultural and related spheres under the globalization condition and the martial law in Ukraine»

30 листопада 2022 р.

Відповідальна за випуск Самойлик Ю.В.

Затверджено кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин
Полтавського державного аграрного університету,
протокол № 7 від 05.12.2022 р.
Ум. друк. арк. 8,04. Авт. арк. 7,74.